

Vuosikertomus ²⁰¹⁴

TORNATOR
VASTUULLISTA METSÄOSAAMISTA

Luomme kestävää
hyvinvointia metsästä

Sisältö

- 3 Tornator lyhyesti
- 4 Taloudellinen katsaus
- 6 Toimitusjohtajan katsaus
- 8 Visio, missio, arvot
- 9 Strategia
- 10 Tulevaisuustiimi
- 12 Näkökulma metsänkäytön tulevaisuuteen
- 14 Toimintaympäristö
- 16 Liiketoimintakatsaus
- 18 Ympäristö- ja yritysvastuu
- 21 Tornatorin tytäryhtiöt Virossa ja Romaniassa
- 22 Hallinto
- 25 Hallitus
- 26 Strateginen johtoryhmä
- 28 Operatiivinen johtoryhmä
- 29 Henkilöstö
- 30 Tilinpäätös
- 38 Näkökulma puurakentamiseen

Tornator lyhyesti.

Tornator lyhyesti.

Tornator Oyj on Suomen kolmanneksi suurin metsänomistaja noin 600 000 hehtaarin metsäomaisuudellaan. Tornator Oyj kuuluu Tornator Timberland -konserniin. Suomessa sijaitsevien metsien lisäksi Tornator Timberland -konserni omistaa yhteensä noin 50 000 hehtaaria metsiä Virossa ja Romaniassa.

Tornatorin palveluksessa on noin 200 henkilöä, pääosin Suomessa. Konsernin liikevaihto on yli 90 miljoonaa euroa ja taseen koko noin 1,2 miljardia euroa.

Yhtiön pääliiketoimintana on puun tuottaminen ja hakkuuoikeuksien myynti. Yhtiö tarjoaa myös metsänhoitopalveluja ja myy lomatontteja. ■

Taloudellinen katsaus

Taloudellinen katsaus

Tornatorin liikevaihto kasvoi noin 4,6 prosenttia edellisvuodesta ollen 90,7 miljoonaa euroa (86,7). Liikevoitto ilman metsän käyvän arvon muutosta oli 62,6 miljoonaa euroa (65,5) eli 69,0 prosenttia liikevaihdosta (75,6). Tornatorin operatiivinen nettotulos oli vahva, 29,6 miljoonaa euroa (31,7) ilman käyvän arvon muutoseriä. Yhtiö maksoi omistajilleen osinkoa tilikaudella yhteensä 22 miljoonaa euroa (63).

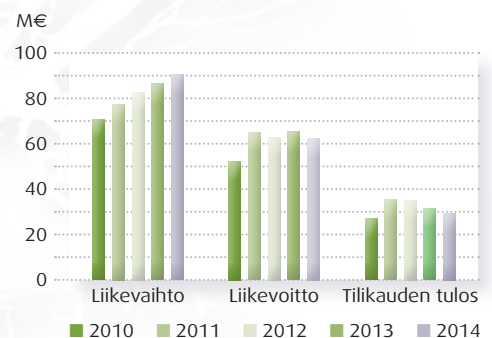
Operatiivisesti kulunut vuosi sujui suunnitellusti. Yhtiön liiketoiminnalliset tavoitteet saavutettiin. Haasteita aiheuttivat poikkeuksellisen leuto talvi sekä Itä-Suomea koskeneet myrskytuhot. Sahatavaramarkkinoiden menekkiongelmät aiheuttivat rajoituksia sahapuun luovutuksiin, joita kuitenkin pystyttiin kompensoimaan hyvin toimineilla kuitupuun markkinoilla. Fortumin pyrolyysiöljyn tuotannon aloittaminen Joensuussa viivästyi suunnitellusta, mikä näkyi Tornatorin biomassavarastojen kasvuna.

Maanmyynnissä ja muussa maankäyttöliiketoiminnassa saavutettiin asetetut tavoitteet, vaikka tonttimarkkinat olivat edelleen hiljaiset. Virossa Tornatorin metsien pinta-ala kasvoi 25 000 hehtaarista 41 000 hehtaariin. Tornator on tällä hetkellä Viron suurin yksityinen maanomistaja.

Tornatorille merkittävä saavutus oli metsille saatu FSC-sertifikaatti. ■

Liikevaihto, liikevoitto ja tilikauden tulos

(Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta)

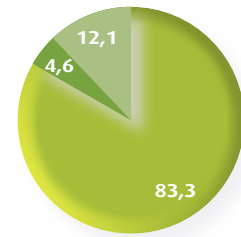

Avainluvut

(Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta)

	2010	2011	2012	2013	2014
Liikevaihto (M€)	70,8	77,7	82,9	86,7	90,7
Liikevoitto (M€)	52,5	65,2	63,1	65,5	62,6
Liikevoitto (% liikevaihdosta)	74,2	83,8	76,1	75,6	69,0
Tilikauden tulos (M€)	27,3	35,7	35,4	31,7	29,6
Tilikauden tulos (% liikevaihdosta)	38,6	45,9	42,7	36,5	32,7
Henkilöstö keskimäärin (henkilöä)	193	197	211	216	217
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	6,2	7,4	7,1	7,1	6,5
Oman pääoman tuotto (%)	6,8	8,6	8,3	7,0	6,5
Omaraisuusaste (%)	41,8	41,9	40,1	43,0	37,2

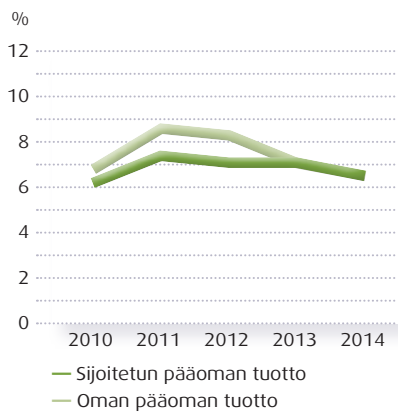
Liiketoiminnan kassavirrat 2014

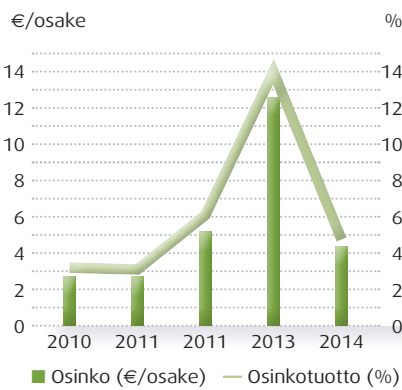
- Hakkuuoikeudet (%)
- Kiinteistökauppa (%)
- Muut tulot (%)

Pääoman tuotto

(Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta)

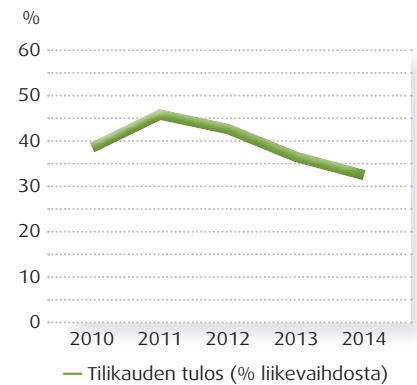

Osinko ja osinkotuotto

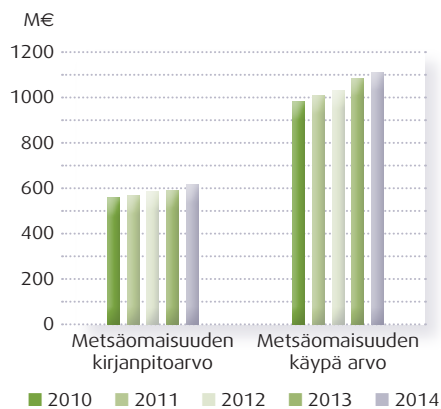

Tilikauden tulos

(Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta)

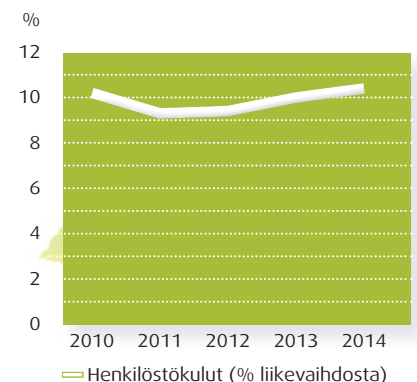
Metsäomaisuuden arvostus

Omaraisuusaste

Henkilöstökulut

Toimitusjohtajan katsaus

Toimitusjohtajan katsaus

Luomme kestäväää hyvinvointia metsästä

Vuoden 2014 odotukset olivat korkealla, olivathan sekä edellisen vuoden tulos että suoritteet ennätystasoa. Kertomusvuodelle laadittu haastava budjetti ylitettiin liikevaihdon suhteen, liikevoitto jäi hieman edellisestä vuodesta. Merkittävät panostukset toiminnanohjausjärjestelmän viimeistelyyn, metsien laseraineiston hankinta ja muokkaus sekä FSC-sertifiointiprojekti lisäsivät kuluja. Panostukset olivat tarpeellisia liiketoimintojen parantamiseksi.

Operatiivisesti kertomusvuosi sujui suhteellisen hyvin alkuvuoden vaikeista puunkorjuulosuhteista huolimatta. Leudon talven lisäksi haasteita aiheutti noin 100 000 kuutiometrin myrskytuhopuiden korjuu kesän aikana. Metsänviljely- ja taimikonhoitotyöt saatiin tehtyä budjetoidun mukaisesti.

Puun kysyntä pysyi hyvänä loppuvuotta lukuun ottamatta. Sahojen seisokit ja sellutehtaiden tuotantorakennemuutokset vähensivät puun menekkiä, mikä näkyi loppuvuodesta alenevina kantohintoina.

Kiinteistöpuolella tehtiin kertomusvuonna useita uusia tuulivoimahankesopimuksia. Mikäli hankkeet etenevät suunnitellulla tavalla, toimii Tornatorin mailla muutaman vuoden päästä 100–200 tuulivoimalaa. Lomamökkityöntien kysyntä oli kertomusvuonna edelleen hiljaista, mutta muu maanmyynti tasapainotti heikennyttä tonttimyyntiä.

Romanian tytäryhtiön tulos on parantunut vuosi vuodelta. Metsäpalvelutuotteiden myynnistä saatavat tuotot ovat hyvä täydennys puuliiketoiminnalle. Myös Viron tytäryhtiön operatiivinen toiminta sujui hyvin loppuvuoden kuitupuumenekin heikkenemisestä huolimatta. Virossa tehtiin merkittäviä metsähankintoja: Tornator on nyt 41 000 hehtaarin maaomaisuudellaan Viron suurin maanomistaja Viron valtion jälkeen. Metsätilojen tiheämpi verkosto helpottaa Viron puumarkkinoilla toimimista sekä tilojen hoitoa.

Rahoitusmarkkinoiden suosiollisesta tilanteesta johtuen Tornator aikaisti pankkilainojensa uudelleenrahoitusta. Sopimusten uusimisella yhtiö pidensi lainojensa eräpäivää ja saavutti huomattavia säästöjä tulevien vuosien korkokuluihin.

Vuonna 2013 perustetun koulutusohjelman jäsenet, ”Tulevaisuustiimi”, pääsivät kertomusvuonna hyvään vauhtiin kehittäen mm. yrityksen palveluliiketoimintaa. Organisaatiota muokattiin keventämällä strateginen johtoryhmä neljään henkilöön ja perustamalla 10 hengen operatiivinen johtoryhmä. Muutetulla roolituksella ja tehtävien uudella jaolla haettiin lisäpotkua tuleville vuosille.

Uuden metsälain voimaantulo ei tuonut toimintaamme muutoksia. Tornator on jo toiminut PEFC-sertifioituna ja hyvän metsähoito-ohjeen mukaisesti. Oman lisämausteensa tulevaisuuden toimintaan tuo marraskuussa saatu FSC-sertifikaatti, jonka tavoitteena on varmistaa, että tulevaisuudessakin Tornatorin puiden kysyntä säilyy hyvänä ja että asiakkaiden tarpeet huomioidaan entistä paremmin.

Puunjalostusteollisuus selvisi kertomusvuodesta erinomaisen hyvin ollen parhaiten menestyviä teollisuudenaloja maassamme. Varsinkin pakkaus- ja selluteollisuus menestyivät hyvin. Vahva euro, vähäinen rakentaminen Euroopassa sekä Pohjois-Afrikan maiden ahdinko heikensivät kuitenkin sahatavaran menekkiä.

Jo tehdyt metsäteollisuuden investointipäätökset, jotka johtavat ensimmäisten investointien käynnistymiseen syksyllä 2015, parantavat havukuitupuun menekkiä.

Uskon, että vuodenvaihteen notkahduksesta huolimatta puunjalostus jatkaa hyvää kulkuaan vuonna 2015. Euron kurssin lasku suhteessa dollariin sekä öljyn hinnan aleneminen tuovat lisäpotkua ja taloudellista toimeliaisuutta markkinoille.

FSC-sertifiointiin valmistautuminen oli Tornatorin ehdottomasti vaativin ponnistus kertomusvuonna, mistä koko henkilöstölle sekä kaikille osallisille iso, lämmin kiitos. ■

Imatralla 4. helmikuuta 2015

Arto J. Huurinainen
Toimitusjohtaja

Visio

Tornator on kansainvälisesti arvostettu metsätalouden osaaja.

Missio

Luomme kestäväää hyvinvointia metsästä.

Arvot

Tornatorin arvot ovat yhteishenki, muutoshakuisuus, tuloksellisuus ja vastuullisuus.

Yhteishenki ■ kyky ja tahto työskennellä yhdessä

Muutoshakuisuus ■ halu omaksua uusia toimintatapoja

Tuloksellisuus ■ toimiminen tulostavoitteiden mukaisesti

Vastuullisuus ■ vastuu työn laadusta, ympäristöstä ja suhteista sidosryhmiin

Visio, missio, arvot

Strategia

Strategia

Tornator hyödyntää metsävaroja ja maaomaisuutta tehokkaasti kestävyysperiaatteita noudattaen.

Tornator hyödyntää henkilöresursseja ja osaamista täysimääräisesti metsäsijoittamisen asiantuntemusta syventäen.

Tornator laajentaa toimintaansa kansainvälisesti valittujen yhteistyökumppanien kanssa synergiaetuja hakien.

Tulevaisuustiimissä työskentelivät (yllä oleva kuva vasemmalta) resurssipäällikkö Kauko Kärkkäinen, metsänhoitoesimies Aleksis Vanninen, aluepäällikkö Matti Kuusisto, maajohtaja Zoltán A. Kósy, maankäyttöesimies Jarkko Heikkinen, metsänhoito- ja ympäristöpäällikkö Maarit Sallinen sekä palveluliiketoiminnan kehittämisspäällikkö Juha Immonen. Työryhmän ideat liittyivät mm. henkilöstön osaamisen hyödyntämiseen, palveluliiketoimintaan, puukaupan asiakaslähtöisyyteen ja bioenergiaan.

Tulevaisuustiimi oli tyytyväinen valmennuksen hyötyihin: kehittäminen jatkuu ja omaan toimintaan panostamalla pystytään yrityksen sisällä tuottamaan uutta, merkittävää liiketoimintaa.

Tulevaisuus- Tiimi

Tulevaisuustiimi

Tornatoriin perustettiin kertomusvuonna Saimaailmiö-niminen kehitysohjelma, jolla yhtiölle haettiin tulevaisuuden suuntaa. Kehitysohjelman yhteistyökumppaniksi valittiin yritysvalmennusyhtiö Trainers' House.

Tulevaisuustiimiin haettiin eri toiminnoista erilaisen taustan omaavia tornatorilaisia, joilla on sekä kykyä että halua paneutua liiketoiminnan kehittämiseen sekä haastamaan strategista johtoryhmää tulevaisuuteen suuntautuvien strategisten kysymysten pohdinnassa.

Tiimi jaettiin kahteen eri ryhmään. Kummallekin annettiin sekä operatiivinen että strateginen tehtävä.

Operatiivisena tehtävänä oli kartoittaa henkilöstön osaamisen nykytila sekä tehdä ehdotus sen kehittämiseksi yhtiön vision ja strategian mukaisesti. Tiimi järjesti toimihenkilöille CV-kyselyn, jossa kartoitettiin jokaisen koulutus- ja työhistoria sekä erityisosaaminen, mikä palvelee jatkossa myös henkilöstöhallintoa toimien sisäisen haun apuna. Lisäksi selvitettiin haastatteluin henkilöstön näkemyksiä yhtiöstä ja saatiin paljon hyviä ideoita organisaation ja toiminnan kehittämiseen.

Tulevaisuustiimin **strategisena tehtävänä** oli miettiä yrityksen menestymiseen vaikuttavia tekijöitä, kuten kilpailukyvyn säilymistä ja kasvattamista. Tavoitteena oli hakea uutta, kannattavaa liiketoimintaa tunnistamalla ja hyödyntämällä alaan liittyvät vallitsevat megatrendit. Lisäksi pohdittiin, miten palveluliiketoimintaa voitaisiin näistä näkökulmista kehittää etsiytyessä paljon kilpailluilta aloilta sellaisille, joissa Tornatorilla on suurempi kilpailuetu. Kehittämismahdollisuuksia on tiimin mukaan etsittävä kaikista yrityksen toiminnoista.

Tulevaisuustiimin strategiselta johtoryhmältä saadut tavoitteet hioutuivat matkan varrella ja ryhmädynamiikkaan oltiin tyytyväisiä. Haasteista huolimatta tulevaisuustiimiläisten mielestä ryhmässä opittiin sekä priorisointia että korkeaa paineensietokykyä.

Valmennuksen hyöty ei päättynyt tulevaisuustiimin työskentelyn mukana – kehittäminen jatkuu! ■

Näkökulma

Metsäyhdistyksen toiminnanjohtaja Anders Portin:

”Uskon vankasti metsänkäytön tulevaisuuteen.”

Elokuun alussa 2014 työnsä Metsäyhdistyksen toiminnanjohtajana aloittaneen Anders Portinin mielestä metsien hyvinvointia on katsottava laajasti: metsien kestävä käyttö tuo ratkaisuja moniin kysymyksiin yhteiskunnassa, olipa kyse taloudesta tai virkistyskäytöstä.

Hän uskoo vankasti metsänkäytön tulevaisuuteen, varsinkin pohjoismaisten ja eurooppalaisten metsien. Viime vuosien mullivoittoiset uutiset tehtaiden sulkemisesta eivät horjuta Portinin uskoa; onhan Euroopassa 300 miljoonaa ihmistä, jotka elintason kohoamisen myötä tarvitsevat jatkuvasti uusia tuotteita ja palveluita. Uusiutuvat luonnonvarat, kuten metsä, ovat etulyöntiasemassa. – Ei ole ekologisesti kestävää kehitystä tuottaa esimerkiksi biopoltoaineita ruuan tuotannon kanssa kilpailevilla raaka-aineilla.

Metsien mahdollisuudet ilmastonmuutoksen torjunnassa on syytä ottaa vakavasti. Jo nyt metsien hiilinielu sitoo suuren osan fossiilisista hiilidioksidipäästöistä. Metsillä voitaisiin hoitaa noin neljäsosa maailmassa tarvittavasta ilmakehän kasvihuonekaasujen vähenyksestä.

– Maailman väkiluku on yli kaksinkertaistunut 50 vuodessa ja samansuuntainen kehitys jatkuu edelleen. Vaikka Indonesian ja Aasian metsäplantaasien pinta-ala kaksinkertaistuu tulevien 50 vuoden aikana, kasvaa kuidun kulutus esimerkiksi Kiinan keskiluokkaistumisen myötä vielä enemmän. Kolmannes maailman kuitutarpeesta tyydytetään plantaasimetsillä, mutta tähän tarvitaan tulevaisuudessa myös meidän metsiämme.

Puu on uusiutuva raaka-aine, jonka tulevaisuutta ja mahdollista käyttöä myös tutkitaan ahkerasti. Jo nyt puuta käytetään raaka-aineena mitä erilaisimmissa uusissa tuotteissa kankaista hammastahnaan ja lääkkeisiin, ja sen tutkimukseen sijoitetaan paljon resursseja. Portin näkee merkittävänä myös puurakentamisen, joka on lähdössä liikkeelle ja jopa kymmenkertaistumassa tänä vuonna.

Suomalaisten suurten metsänomistajien hyvä, järjestelmällinen ympäristön- ja metsänhoito tuottavat puuta enemmän kuin sitä kaadetaan. Teollisuus tarvitsee puuta jatkuvasti – ja tiestöjen suhteen Portin heittääkin haasteen tiehallinnon suuntaan, jotta puunkuljetus saataisiin jatkossakin toimimaan. Vaikka Venäjän puutullien myötä parhaimmillaan nollaan laskeutunut tuonti onkin lievässä nousussa, Portin ei usko sen enää palaavan takavuosien tuontimääriin. – Venäjän tuonti on hyvänä lisänä, mutta puut on hyvä hankkia Suomesta! ■

Suomen Metsäyhdistys on jäsentensä ja sidosryhmiensä yhteistyöjärjestö, joka toimii viestinnän alalla. Yhdistys tukee metsäalan edunvalvontaa, tuo esiin kulloinkin ajankohtaisia metsien mahdollisuuksia yhteiskunnan kehittämisessä, vahvistaa metsien kestävää ja vastuullista käyttöä viestinnän keinoin sekä ennakoii kotimaisten ja kansainvälisten muutosten merkitystä Suomen metsäalalle ja osallistuu aktiivisesti ja ennakoivasti metsäalaa koskevaan julkiseen keskusteluun. Tornator Oyj on Metsäteollisuus ry:n kautta Suomen Metsäyhdistyksen jäsen.

Toimintaympäristö

Toimintaympäristö

Puukauppa kävi hyvin kertomusvuonna

Metsäteollisuus ry:n jäsenyritykset ostivat vuonna 2014 yksityismetsistä puuta 31,1 miljoonaa kuutiometriä. Määrä jäi 7 prosenttia edellisvuotta pienemmäksi, mutta oli 2 prosenttia viimeisen kymmenen vuoden keskimääräistä ostomäärää suurempi. Hankintakauppoina puuta ostettiin vuonna 2014 yhteensä 5,8 miljoonaa kuutiometriä ja niiden osuus nousi edellisen vuoden 15 prosentista 19 prosenttiin. Noin kolme neljäsosaa hankintakauppojen ostoista oli kuitupuuta. Hankintakaupoissa metsänomistaja toimittaa puut kuljetusreitinvarelle.

Puun hinta laski hieman

Tukkeja ostettiin yhteensä 13,7 ja kuitupuuta 16,3 miljoonaa kuutiometriä. Mäntytukin keskimääräinen kantohinta pysyi edellisvuoden tasolla. Kuusitukin kantohinta laski 1 prosentin ja koivutukin nousi 1 prosentin. Mänty- ja koivukuidun hinta laski 1 prosentin ja kuusikuidun 2 prosenttia. (Lähde: Metsäteollisuus ry, 13.1.2015)

Metsäteollisuus kertoi merkittävistä investoinneista Suomeen

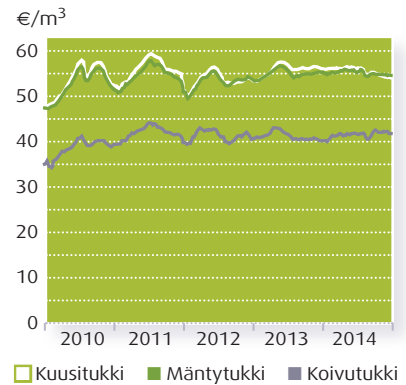
Suuret metsäteollisuusyritykset kertoivat keväällä 2014 merkittävistä Suomeen kohdistuvista investointisuunnitelmista, joiden arvo on toteutuessaan yhteensä 1,4 miljardia euroa. Metsä Group kaavaillee uutta biotuotetehdasta Äänekoskelle, Stora Enso muuttaa Varkauden hienopaperikoneen tekemään aaltopahvin raaka-ainetta ja UPM lisää Kyrmin sellutehtaan kapasiteettia. Toteutuessaan investoinnit lisäävät merkittävästi puun käyttöä ja uusiutuvan energian osuutta Suomessa. Lisäksi ne tuovat työpaikkoja ja puunmyyntituloja sekä luovat hyvinvointia yli maakuntarajojen.

Lait ja suositukset uudistuivat

Kertomusvuoden alussa uudistunut metsälaki lisäsi metsänomistajien valinnanvapautta oman metsäomaisuutensa hoitoon liittyvässä päätöksenteossa. Laista tuli sallivampi metsän uudistamisen läpimitta- ja ikärajojen poistuessa sekä eri-ikäisrakenteisen metsänkasvatuksen mahdollistuessa. Lakiuudistus ei kuitenkaan tuonut merkittäviä muutoksia yhtiön metsien hoitoon.

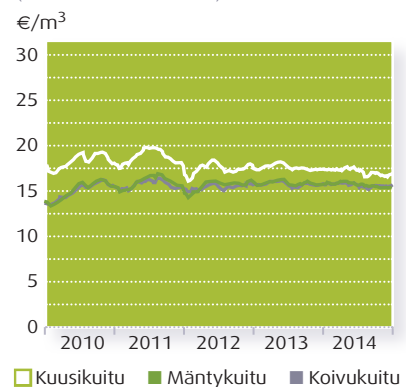
Tukkipuun kantohinnat Suomessa

(4 viikon liukuva keskiarvo)

Kuitupuun kantohinnat Suomessa

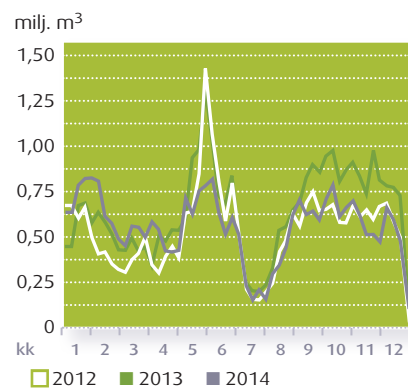
(4 viikon liukuva keskiarvo)

Puun ostomäärät yksityismetsistä

(Metsäteollisuus ry:n jäsenet)

(Kattaa 83 % kaikista puukaupoista Suomessa)

(Lähde: Metsäteollisuus ry)

Vuoden 2013 kesällä astui voimaan nestemäisten biopolttoaineiden kestävyyslaki, jonka säädökset Tornatorissa koskevat Fortumin pyrolyysilaitokselle toimitettavia puueriä.

Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio uudisti metsälakimuutoksen myötä Hyvän metsänhoidon suosituksensa. Tornator osallistui yhtenä sidosryhmänä uudistamistyöhön ja päivitti metsänhoito-ohjeensa näiden suositusten mukaisiksi.

Neuvontaorganisaatioiden muutokset

Vuonna 2014 jatkuivat yksityismetsätalouden kehittämis- ja neuvontaorganisaatioiden rakennemuutokset, kuten Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion yhtiöittäminen. Vuoden lopussa metsänomistajaliitot lakkautettiin ja pakolliset metsänhoitomaksut poistuivat. Tämän myötä metsänhoitoyhdistykset ovat jatkossa tasavertaisessa asemassa muiden palveluntarjoajien kanssa. ■

Käike-toiminta- katsaus

Liiketoimintakatsaus

Tornatorin vuosi sujui vakaasti: pitkäaikaiset sopimukset tasasivat markkina- ja menekinvaihteluita. Paperin kysynnän alamäki ei ole vaikuttanut merkittävästi Tornatorin toimituksiin.

Tornatorin ydinliiketoimintaa on puuraaka-aineen myynti metsäteollisuudelle. Tornatorin kertomusvuoden liikevaihto oli 90,7 miljoonaa euroa (86,7). Konsernin puun luovutus oli kaikkiaan noin 2,8 miljoonaa kuutiometriä (2,8), 79,2 miljoonaa euroa (76,6). Maanmyyntitulojen osuus oli 10,8 miljoonaa euroa (9,3).

Virossa onnistuttiin kasvuinvestoinneissa

Virossa Tornatorin tytäryhtiö Tornator Eesti OÜ kasvatti omaisuuttaan huomattavasti tekemällä yli 13 000 hehtaarin metsäkiinteistökaupan ulkomaisen metsärahaston kanssa. Kaikkiaan vuonna 2014 hankittiin yli 16 000 hehtaaria lisää metsiä, ja kokonaispinta-ala on nyt noin 41 000 hehtaaria. Tornator Eesti OÜ on Viron suurin maanomistaja Viron valtion jälkeen.

Pitkän aikavälin tuottavuutta optimoitiin

Tornatorin tavoitteena on optimoida pitkän aikavälin metsän tuotto. Tämä varmistetaan oikea-aikaisilla metsänhoitotöillä sekä myymällä puuta tasaisesti kestävän hakkuusuunnitteen mukaan. Tornatorin Suomen metsien hakkuumäärät perustuvat 2,4 (2,4) miljoonan kuutiometrin hakkuusuunnitteeseen.

Puuston kasvu on vuodessa 2,7 (2,7) miljoonaa kuutiometriä, joten puuvaranto kasvaa vuosittain. Tornatorilla on metsäomaisuutta Suomessa 590 000 hehtaaria, Virossa 41 000 hehtaaria ja Romaniassa 12 000 hehtaaria.

Laserkeilausaineistoista tehtiin sopimus

Laserkeilaukseen perustuvan metsävaratiedon hankinta aloitettiin vuonna 2012. Vuonna 2014 solmitun Blom Kartta -sopimuksen myötä saadaan kattava metsävara-aineisto Tornatorin koko metsäomaisuudesta Suomessa vuoden 2016 loppuun mennessä. Entistä tarkempi metsävara-aineisto mahdollistaa metsävarojen optimoinnin ja hakkuuiden kohdistamisen sekä tehostaa maastossa tapahtuvaa suunnittelua.

Puutavaravarastojen hallintaan seurantajärjestelmä

Toimitettavien puuerien seuraamiseksi laadittiin varastonhallintajärjestelmä oman korjuun puutavaravarastojen hallintaan. Järjestelmän avulla pystytään näkemään, kuinka paljon puutavaraa on valmiiksi katkottuna ja haketettuna varastoissa metsätien varressa, terminaaleissa ja tehtaalla.

Tietohallinto entistä enemmän liiketoiminnan voimavaraksi

Sovelluskehityksen varmistamiseksi tietohallinnon kehittämistä siirrettiin liiketoiminnassa toimivien vastuulle. Uudessa toimintatavassa korostuu liiketoimintalähtöisyys. Tietohallinnosta teetettiin lisäksi nykytilan kartoitus, jolla pyrittiin selvittämään ne osa-alueet, joissa on vielä eniten kehittämistarvetta. Samalla haluttiin selvittää kohtuullinen kustannustaso, jolla tietotekniikan suomat mahdollisuudet pystytään valjastamaan liiketoiminnan kehittämiseksi.

Maakaupalle asetetut tavoitteet saavutettiin

Yhteensä maanmyyntituloja saatiin 10,8 miljoonaa euroa (9,3) ja kaupoista kirjautui myyntivoittoja 8,0 miljoonaa euroa (7,5). Maa-ainesten myynnistä sekä erilaisista vuokra- ja käyttöoikeussopimuksista saatiin tuottoja yhteensä 2,2 miljoonaa euroa (2,0). Lomatonttien ja Pohjois-Suomen metsätilojen lisäksi Tornator myi maa-alueita mm. puolustusvoimien käyttöön sekä kunnille virkistys- ja raakamaatarkoituksiin.

Rantatonttien myynti laski edelleen talouden matalasuhdanteesta johtuen. Tornator uusi tonttimarkkinointisovelluksensa, nyt myytävänä olevia tontteja voi selata myös puhelimella ja tabletilla, mikä helpottaa tonttitietojen katselua myös tontilla paikan päällä.

Metsästysvuokrasopimukset uusittiin

Yhtiö uusi kertomusvuonna metsiensä kaikki noin 1200 metsästysvuokrasopimusta. Sopimukset ovat nyt voimassa toistaiseksi ja niiden ehtoja on yhtenäistetty.

Tuulivoiman mahdollisuuksia tutkitaan

Tuulivoimaliiketoiminnan tavoitteena on saada tuulivoiman vuokratuloista merkittävää liiketoimintaa vuoteen 2020 mennessä. Vuoden aikana solmittiin merkittävä hankekehitys-sopimus ruotsalaisen Nordisk Vindkraftin kanssa sekä useita pienempiä suoria maanvuokrasopimuksia. Yhteensä Tornatorin tuulivoiman hankeportfoliossa oli vuoden lopussa eri kehitysvaiheessa olevia hankkeita yli 200 tuulivoimalalle. ■

Ympäristö- ja yritys vastuu

Ympäristö- ja yritys vastuu

Vastuuntuntoisen
metsänhoidon merkki

Kestävän
metsätalouden
edistämiseksi
www.pefc.fi

Tornatorin suurin panostus kestäväan metsätalouden vuonna 2014 oli valmistautuminen FSC®-metsäsertifiointiin. Yhtiölle myönnettiin sertifikaatti vuoden lopussa ja Tornator on Suomen suurin FSC-sertifikaatin haltija. Tornatorin metsät on nyt sertifioitu kahdella sertifikaatilla, sillä metsillä on jo entuudestaan PEFC-sertifikaatti (Programme for the Endorsement of Forest Certification).

FSC-sertifikaatti on panostus tulevaisuuteen

Tornatorille FSC-sertifiointi on yksi keino varmistaa puunkysyntä myös tulevaisuudessa ja samalla se on vastaus asiakkaiden tarpeisiin. FSC-sertifioinnin mukainen toiminta alkoi yhtiön metsissä 1.7.2014. Aloitusauditointi suoritettiin elokuussa kolmella eri paikkakunnalla. Auditoidut muun muassa kiersivät Tornatorin työmailla tapaamassa yhtiön metsureita ja urakoitsijoita. Tilaisuuksissa käytiin kattavasti läpi yhtiön ohjeistus ja toimintatavat. Arvioinnissa todettiin, että yhtiö toimii sertifioinnin vaatimusten mukaan. Tornatorille myönnettiin FSC-sertifikaatti marraskuussa 2014.

Varsinaisesti metsänhoidon menetelmiin uusi sertifiointi ei tuonut muutoksia; kysymys on lähinnä painotuseroista. FSC painottaa erityisesti ekologisia asioita sekä sidosryhmien kuulemista.

FSC edellyttää laajaa raportointia

FSC-kriteerien noudattaminen vaatii myös huomattavan määrän tietohallinnollisia ratkaisuja: järjestelmään luotiin lisää monimuotoisuutta kuvaavia elementtejä, tuotettiin automaattikalla uusia metsikkökuvia vesistöjen suojavyöhykkeiksi sekä luotiin joukko erilaisia karttatasoja, joiden avulla voidaan ottaa huomioon myös ulkopuolisten paikka-tietoaaineistojen tiedot toimenpiteitä suunniteltaessa. Lisäksi vuoden aikana panostettiin erityisesti suojeltavien kohteiden valintaan ja henkilöstön kouluttamiseen sekä kehitettiin raportointia kriteerien noudattamisen osoittamiseksi.

Ympäristöhoidon tavoitteet saavutettiin hyvin

Vuosi oli ympäristöhoidon kannalta onnistunut. Liiketoiminta ei keskeytynyt laajoista toimintatapamuutoksista huolimatta.

Tornator kehitti toiminnan apuvälineeksi sähköisen palautejärjestelmän, jolla hallitaan organisaatiolle tulleita palautteita ja voidaan osoittaa ja aikatauluttaa niihin liittyviä toimenpiteitä. Kaikki palautteet tulevat näin asianmukaisesti käsiteltyä ja ajallaan suljettua.

Yritys- ja ympäristövastuuohjelma toiminnan kehittämisen välineenä

Tornator laati vuosittain yritys- ja ympäristövastuuohjelman, joka perustuu jatkuvan parantamisen periaatteeseen ja jonka avulla seurataan ja kehitetään toimintaa yhä vastuullisemmaksi. Ohjelmaan listataan keskeisimpiä kehittämistoimia ja niiden vastuutahot.

Vuonna 2014 ohjelmassa kiinnitettiin huomiota metsien elinvoimaisuuden varmistamiseen, henkilöstön ja yrittäjien ympäristöasioiden osaamiseen ja vanhojen rakennuspaikkojen turvallisuusriskien identifiointiin. Lisäksi panostettiin yritys- ja ympäristövastuun viestimiseen ja toiminnan ekologisten ja sosiaalisten vaikutusten arviointiin.

Luonnonhoidossa onnistuttiin

Kertomusvuonna Tornator teetti Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiolla luonnonhoidon laadun arviointia satunnaisotannalla valituilla uudistusaloilla. Arvioinnin tulosten mukaan luonnonhoidon kokonaistaso oli hyvä tai erinomainen 95 prosentissa Tornatorin metsistä.

Vuorovaikutusta sidosryhmien kanssa

Tornator kävi kertomusvuonna aiempaa aktiivisemmin kustelua ympäristöjärjestöjen ja paikallisten sidosryhmien kanssa monimuotoisuuden turvaamisesta sekä m suojelesta.

Tornator jatkoi METSO-suojeluohjelman toteuttamista

METSO-suojeluohjelman tavoitteena on vapaaehtoisesti lisätä metsäisten suojelualueiden määrää ja turvata metsäluonnon monimuotoisuutta. Tornator on ollut aktiivisesti mukana ohjelman toteuttamisessa. Tornatorin esityksestä vuonna 2014 perustettiin yhtiön maille 11 METSO-suojelualueita, joiden yhteispinta-ala on noin 330 hehtaaria. Kohteet ovat runsaslahopuustoisia kangasmetsiä, puustoisia korpia ja rämeitä sekä pienvesien lähimetsiä. Kaikkiaan METSO-suojelualueita Tornatorin maille on noin 1000 hehtaaria. ■

Yritysvastuu

Yritysvastuu on arkipäivää

Erään määritelmän mukaan yritysvastuu alkaa siitä, mihin lain vaatimukset päättyvät. Tornatorissa yritysvastuu tarkoittaa jokaisen tornatorilaisen tapaa toimia ja ajatella työtehtävissään sosiaalisesti, taloudellisesti, ekologisesti vastuullisella tavalla: kannamme vastuun teoistamme, ympäristöstämme ja henkilöstöstämme.

Tornatorissa yritysvastuu nähdään osana riskienhallintaa: toimimalla vastuullisesti minimoimme virheitä. Samalla tavoittelemme tuottavuuden ja laadun parantamista. Oleellista on, että epäkohtien tultua ilmi ne tunnistetaan ja korjaaviin toimenpiteisiin ryhdytään viivyttämättä. Arvioimalla toimintamme vaikutuksia paikallisesti ja globaalisti yritämme tunnistaa sekä vähentää erilaisia riskejä. Olemme myös yritys- ja ympäristövastuuhjelmamme kautta sitoutuneet kunnianhimoisin tavoittein luomaan alalle parhaita käytäntöjä.

Yritysvastuu on ennen kaikkea tulevaisuuden toimintamahdollisuuksien turvaamista. Konserni työllistää satoja hajaseutujen asukkaita, niin omana henkilöstönä kuin urakoitsijoinakin. Kiinnitämme erityistä huomiota työkykyyn ja työturvallisuuteen, joiden toteutumisen seurantaan on otettu käyttöön turvallisuusmittarit. Olemme edistäneet määrätietoisesti työturvallisuusnäkökohtia myös tytäryhtiöidemme toiminnassa Virossa ja Romaniassa.

Yhtiön verojalanjälki on suuri: olemme olleet viime vuosina merkittävin yhteisöveron maksaja Etelä-Karjalassa ja 40 suurimman joukossa koko Suomessa.

Teemme joka päivä töitä lunastaaksemme yrityslupauksemme: "vastuullista metsäosaamista". ■

Tytäryhtiöt

Tornatorin tytäryhtiöt Virossa ja Romaniassa

Virossa Tornatorin tytäryhtiö Tornator Eesti OÜ kasvatti maaomaisuutta huomattavasti tekemällä yli 13 000 hehtaarin metsäkiinteistökaupan ulkomaisen metsärahoston kanssa. Kaikkiaan vuonna 2014 hankittiin yli 16 000 hehtaaria lisää metsiä kokonaispinta-alan ollessa tällä hetkellä noin 41 000 hehtaaria. Tornator Eesti OÜ on nyt Viron suurin maanomistaja Viron valtion jälkeen.

Yhtiön liikevaihto oli noin 2 miljoonaa euroa, kasvua yli 20 prosenttia edellisvuodesta. Toiminnan kasvusta huolimatta Tornator Eesti OÜ:n oman henkilöstön määrä ei muuttunut kuluvana vuonna. Neljän toimihenkilön lisäksi Tornator työllistää paikallisesti 8 metsätalousyrittäjää, jotka vastaavat metsänhoitotöiden ja hakkuuoikeuksien myynnin suunnittelusta ja toteutuksen valvonnasta. Metsänhoitotöiden toteutuksesta on vastannut yli 20 urakoitsijaa.

TornaApps-toiminnanohjausjärjestelmä on osoittanut toimivuutensa myös Virossa. Metsänhoitotöissä on saavutettu selkeää kustannushyötyä, johon henkilöstön vahvan työpanoksen lisäksi TornaApps on vaikuttanut. Tarkentunut metsävarojen hallinta on mahdollistanut taloushallinnon raportoinnin ja toiminnan suunnittelun kehittämistä. Loppuvuonna saatiin käyttöön puukauppaan ja maastossa tapahtuvaan työskentelyyn liittyviä uusia toimintoja.

Romaniassa SC Tornator SRL:n metsäpinta-ala oli kertomusvuonna 12 000 hehtaaria ja vuosittaiset hakkuumahdollisuudet noin 70 000 kuutiometriä. Yhtiö tarjosi myös metsänhoitopalveluja saksalaisille metsäsijoitusrahastoille, Oituzin kunnalle ja muille paikallisille metsänomistajille.

Yhtiön liikevaihto ylitti 3 miljoonaa euroa, kasvua yli 30 prosenttia edellisestä vuodesta. Operatiivisen vastuun onnistunut siirto paikallisjohdolle ja lamasta elpyneet puumarkkinat olivat positiivisen tuloskehityksen taustana. Raakapuun kysyntään ja hinnan nousuun vaikuttivat merkittävästi levytehtaiden ja sahojen vuonna 2014 valmistuneet tuotantokapasiteettien laajennukset, uusinvestoinnit puubiomassapohjaiseen energialaitokseen sekä integroituun saha- ja biomassalaitokseen. Suomeen verrattuna metsien kasvu Romaniassa hehtaaria kohden on noin 2,5-kertainen, mikä vuoksi biomassapotentiaali on alueella suuri.

Yhtiön Oituzin metsätilan 19 kilometrin metsäautotieinvestointiin saatiin merkittävä tuki EU:n rakennerahastosta. Myös Romanian TornaApps-projektin ykkösvaihe käynnistettiin kesällä 2014 ja toinen vaihe, puukauppa, on tarkoitus toteuttaa vuoden 2015 aikana.

Romanian kauppakamari valitsi SC Tornator SRL:n vuoden 2014 parhaaksi metsäalan yhtiöksi Romaniassa. ■

Hallinto

Omistus ja yhtiö rakenne

Tornator Timberland -konserniin kuului vuonna 2014 Suomen emoyhtiön Tornator Oyj:n lisäksi Virossa Tornator Eesti OÜ ja Romaniassa SC Tornator SRL. Kaikki kolme yhtiötä omistavat metsää ja harjoittavat operatiivista metsätaloutta.

Tornator Oyj:n omistajat ovat suomalaisia, pääosin institutionaalisia sijoittajia. Yhtiössä on 11 osakkeenomistajaa.

Hallinnointiperiaatteet

Tornatorin hallinnosta vastaavat yhtiökokous, hallitus sekä toimitusjohtaja johtoryhmän avustuksella. Ulkomaisten tytäryhtiöiden hallitukset muodostuvat emoyhtiön johdon edustajista.

Yhtiökokous ja hallitus

Tornator Oyj:n **yhtiökokous** on konsernin ylin päättävä elin, joka päättää sille osakeyhtiölaissa säädetyistä asioista. Yhtiökokous pidetään vuosittain viimeistään touko-kuussa yhtiön **hallituksen** määräämänä päivänä.

Hallitukseen kuuluu 4–7 varsinaista jäsentä, jotka yhtiökokous valitsee vuodeksi kerrallaan. Yhtiökokous valitsee myös jokaiselle jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen.

Hallitus valvoo Tornatorin toimintaa ja johtamista sekä päättää merkittävistä yhtiön strategioista, investointeista, organisaatiosta ja rahoitusta koskevista asioista. Hallitus kokoontuu vähintään neljästi vuodessa. Vuonna 2014 hallitus kokoontui yhdeksän kertaa.

Valiokunnat

Tornatorissa toimii kaksi valiokuntaa. **Oversight Committeeen** tehtävänä on valvoa yhtiön ja osakkaan välisiä merkittäviä sopimuksia. Valiokunta toimii Tornatorin hallituksen alaisena. Hallitus valitsee valiokuntaan keskuudestaan kolme jäsentä vuodeksi kerrallaan. Valiokunta kokoontuu ja raportoi hallitukselle vähintään kahdesti vuodessa.

Tornator Timberland -konserni 31.12.2014

11 osakkeenomistajaa

Tornator Oyj
Suomi 590 000 ha

SC Tornator SRL
Romania 12 000 ha

Tornator Eesti OÜ
Viro 41 000 ha

Tornator Oyj / osakkeenomistajat

%

Stora Enso Oyj	41,0
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	16,9
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	13,1
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Etera	6,3
OP-Eläkekassa	5,2
Muut osakkeenomistajat	17,5
Yhteensä	100,0

Lisäksi Tornatorin hallituksen alaisena toimii **palkitsemisvaliokunta**, johon hallitus valitsee keskuudestaan kaksi jäsentä vuodeksi kerrallaan ja joka kokoontuu ja raportoi hallitukselle tarvittaessa.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Tornatorin hallitus nimittää **toimitusjohtajan**. Toimitusjohtaja on vastuussa yhtiön taloudellisesta tuloksesta ja liiketoimintojen sekä hallinnon järjestämisestä lakien ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan tehtäviin kuuluu antaa hallitukselle tietoa muun muassa yhtiön taloudellisesta tilanteesta ja liiketoimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista. Toimitusjohtaja vastaa merkittävimpien asiakkuuksien hoidosta.

Toimitusjohtajan tukena toimii **strateginen johtoryhmä**. Johtoryhmään kuului vuonna 2014 neljä jäsentä. Toimitusjohtaja toimii johtoryhmän puheenjohtajana. Johtoryhmän tehtävänä on hallituksen määrittelemän strategian toteuttaminen käytännössä. Johtoryhmä kokoontuu noin kuukauden välein sekä aina tarvittaessa. Vuonna 2014 johtoryhmä kokoontui seitsemän kertaa.

Hallinto

Strategisen johtoryhmän lisäksi yhtiössä toimii **operatiivinen johtoryhmä**, jonka muodostavat eri toimintojen asiantuntijat ja jonka tehtävänä on auttaa strategista johtoryhmää strategian jalkauttamisessa. Operatiiviseen johtoryhmään kuuluu kymmenen henkeä, ja siitä kutsutaan edustajia strategisen johtoryhmän kokouksiin tarvittaessa.

Operatiivinen toiminta

Suomessa operatiivinen toiminta on jaettu alueellisesti **viiteen metsätaloustiimiin**. Tiimien tehtävänä on toteuttaa yhtiön johdon kanssa yhdessä asetettujen strategisten päämäärien mukaiset tehtävät omilla maantieteellisillä alueillaan.

Ulkomailla **maajohtajat** (Country Managers) vastaavat operatiivisen toiminnan järjestämisestä ja raportoinnista emoyhtiöön.

Palkat ja palkkiot

Yhtiökokous päättää hallituksen palkkioista. Hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan vuosipalkkio. Hallitus päättää toimitusjohtajan ja strategisen johtoryhmän jäsenten palkkioista. Toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille maksetaan kiinteä kuukausipalkka ja henkilökohtainen bonus. Johtoryhmä kuuluu lisäksi pitkän aikavälin rahapohjaisen kannustinjärjestelmän piiriin.

Tilintarkastajat

Yhtiökokous valitsee käytettävän tilintarkastusyhteisön vuodeksi kerrallaan. Tornatorin tilintarkastajana toimii Deloitte & Touche Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jukka Vattulainen, joka on toiminut tehtävässä vuodesta 2011 lähtien.

Emoyhtiön tilintarkastajat vastaavat koko konsernin tilintarkastuksen suunnittelusta, koordinoinnista ja ohjauksesta. Tilintarkastussuunnitelma laaditaan vuosittain yhteistyössä konsernijohdon kanssa. Tilintarkastajat raportoivat emoyhtiön hallitukselle vähintään kahdesti vuodessa.

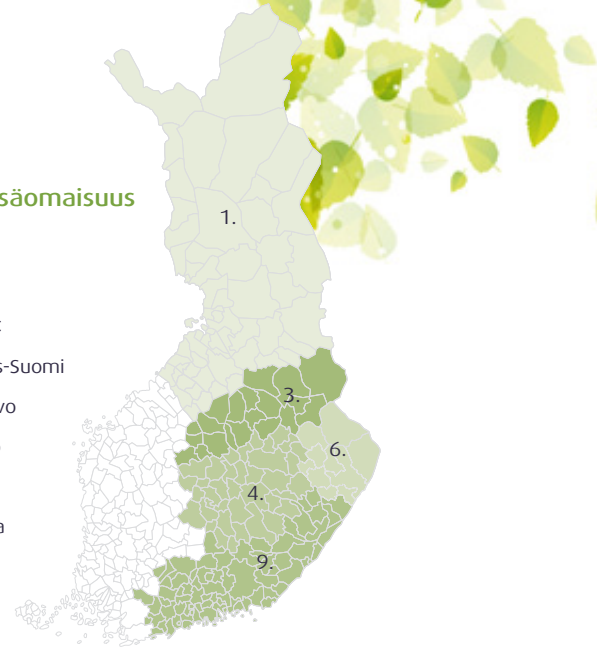
Riskienhallinta

Tornatorin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa yhtiön pitkän aikavälin kannattava toiminta ja luoda mahdollisuuksia hallittuun riskinottoon valitulla strategialla. Lähtökohdanna on yhtiön kaikkien merkittävien riskien systemaattinen kartoitus ja analysointi.

Tornatorin metsäomaisuus Suomessa

Metsätaloustiimit

- 1. Pohjois-Suomi
- 3. Ylä-Savo
- 4. Kuopio
- 6. Karjala
- 9. Saimaa

Tornatorin riskit on jaettu kolmeen pääluokkaan: strategiset riskit, operatiiviset riskit ja rahoitusriskit. Jäljempänä on kuvattu esimerkkejä kustakin pääluokasta.

Strategiset riskit / Tornator myy pääosan hakkuuoikeuksista yhdelle asiakkaalle. Tämä muodostaa riskikeskittymän, jonka hallintaan kiinnitetään erityistä huomiota.

Suomessa puun kysyntä on perinteisesti ylittänyt kotimaisen tarjonnan, mistä osoituksena on jo vuosia ollut merkittävä tuontipuun määrä. Yhtiö on myös luonut hyvät suhteet useisiin keskisuuriin puunjalostajiin ja energiasektorin toimijoihin. Konsernin liikevaihdosta noin 35 prosenttia tulee muilta kuin pääasiakkaalta.

Puun hinnan vaihtelu on yksi merkittävä riskitekijä Tornatorin tuloksen kannalta. Puun hinnan laskiessa Tornatorilla on tarvittaessa mahdollisuus hetkellisesti lisätä joko hakkuuoikeuksien myyntimäärää ja/tai tonttien sekä metsäpalstojen myyntiä. Tavoitteena on kuitenkin noudattaa kestävää hakkuusunnitetta ja näin pyrkiä optimoimaan vuotuisia kassavirtoja pitkällä aikavälillä.

Puuraaka-aineen määrän ja laadun riskiä hallitaan pitkän aikavälin metsävarojen käytön suunnittelulla ja hakkuiden suuntaamisella metsien rakenteen ja ikäluokkajakauman mukaisesti. Suunnittelun tueksi Tornator hankkii säännöllisin väliajoin puolueettoman tutkimuksen yhtiön metsien rakenteesta ja laatii siihen perustuvan pitkän aikavälin hakkuusunnitteen (>30 vuotta). Metsätutkimuslaitoksen tuorein metsien inventointi ja sen pohjalta laadittu hakkuuslaskelma ovat vuodelta 2011.

Nykyisten sertifiointikriteerien muutokset tai uuden sertifiointijärjestelmän käyttöönotto voivat vaikuttaa metsien käyttömahdollisuuksia heikentävästi ja aiheuttaa Tornatorille tulonmenetyksiä, ellei menetyksien täysimääräisestä korvaamisesta ole sovittu.

Tornator seuraa vallitsevaa taloussuhdannetta suunnitellessaan tonttimyynnin volyyymiä. Tonttien myynnissä voidaan hyödyntää positiivista suhdannetta ja alhaista korkotasoa sekä yleistä kiinnostusta vapaa-ajan rakentamiseen. Suhdanteen heikentyminen saattaa vähentää lomarakennuspaikkojen kysyntää ja aiheuttaa väli aikaista tuottojen laskua.

Metsävarojen hyödyntämisessä ympäristöön kohdistuvia riskejä Tornator hallitsee ympäristölainsäädäntöä ja sertifiointikriteerejä noudattamalla. Riskit otetaan huomioon henkilöstön kouluttamisessa ja perehdyttämisessä sekä minimoidaan toiminnan hyvällä suunnittelulla ja toteuttamisen korkealla tasolla.

Riskinä voidaan pitää myös merkittäviä uusia lakisäädöksiä tai muita toimintaa rajoittavia tekijöitä. Riskien hallinnassa merkittävässä roolissa on yhteistyö viranomaisten ja erilaisten järjestöjen kanssa sekä esimerkiksi maakuntakaavoitukseen osallistuminen. Tornator noudattaa avointa tiedotuspolitiikkaa, jossa korostuvat toiminnan kestävyys ja yhteiskuntavastuun toteuttaminen.

Tornatorin tavoitteena on jatkaa toiminnan laajentamista Suomen rajojen ulkopuolella maissa, joissa kasvumahdollisuudet todetaan kannattaviksi. Maantieteellinen laajentuminen on sekä positiivinen riskienhallintamenetelmä että riski. Laajenemisen riskejä hallitaan valitsemalla asiantuntevia kumppaneita ja luotettavia asiakkaita sekä tasapainottamalla pitkä- ja lyhytaikaisia puunmyyntisopimuksia.

Luonnonilmiöt muodostavat riskin metsäomaisuudelle. Tornatorin osalta omistuksen koko ja toisaalta maantieteellinen laajuus toimivat luontaisena riskienhallintakeinona. Lisäksi yhtiöllä on Suomessa metsävakuutus, joka on mitoitettu kattamaan erittäin suuren luonnonilmiön tuhoja. Ulkomailla Tornator ei ole katsonut kannattavaksi vakuuttaa omistamiaan metsiä, sillä kohdemaissa ei ole tällä hetkellä toimivia metsävakuutusmarkkinoita.

Operatiiviset riskit / Sisäisiä liiketoimintariskejä Tornator hallitsee toimivilla ja tilintarkastajien tarkastamilla prosesseilla. Laajentuminen ulkomaille hajauttaa riskejä omaisuuden ja toiminnan osalta.

Ammattitaitoisen henkilöstön saaminen ja sitouttaminen on tärkeää myös metsätaloudessa. Tornator on varautunut metsureiden eläköitymiseen sopimalla uusia yrittäjäsopimuksia ja lisäämällä koneellista työtä. Toimihenkilöiden osalta on tehty ennakoivaa rekrytointia, jotta eläköityvät ehtivät siirtää tietotaitonsa eteenpäin.

Rahoitusriskit / Merkittävä lainapääoman osuus yhtiön taseessa muodostaa riskin, jonka hallintaan Tornator on erityisesti panostanut. Hyvät ja toimivat kanavat pääomamarkkinoille mahdollistavat lainojen onnistuneen uudelleenrahoituksen tulevaisuudessa. Yhtiö on hajauttanut varainhankintaan liittyviä riskejä laskemalla liikkeeseen seitsemän vuoden joukkovelkakirjalainan viiden vuoden pankkilainan lisäksi.

Markkinakoron muutoksiin yhtiö on varautunut johdannaissopeuksilla. Korkosuojaus pienentää lainojen korkoriskiä ja samalla vähentää metsän käyvän arvon laskennassa käytetyn diskonttoron vaihtelua, ja näin yhtiön pitkän aikavälin arvon kehitys on ennustettavampaa. Likviditeetin hallinta perustuu ennakkomaksuihin ja ajantasaiseen kassasuunnitteluun. Käteisvarat on sijoitettu pankkitalletuksiin sekä lyhyen aikavälin likvideihin ja korkean luottoluokituksen korkorahastoihin.

Asiakasriskiä Tornator hallitsee myyntisopimuksiin perustuvilla ennakkomaksuilla. ■

Hallinto

Hallitus

Hallitus

Esko Torsti

s. 1964, valtiotieteiden lisensiaatti
Puheenjohtaja 2010–
Jäsen 2003–2009
Ilmarinen, johtaja 2006–

Tausta:

Pohjola, sijoitusjohtaja
2001–2003 ja 2005–2006
Pohjola Omaisuudenhoito,
toimitusjohtaja 2003–2005
Ilmarinen, korkosijoitusjohtaja 1998–2001
Skandinaviska Enskilda Banken,
Suomen pääekonomisti
1996–1998

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Desentum Oy,
hallituksen puheenjohtaja
Fingrid Oyj, hallituksen jäsen
William ja Ester Otsakorven säätiö,
hallituksen jäsen

Esko Torsti

Mikko Koivusalo

Mikko Koivusalo

s. 1961, kauppatieteiden maisteri
Varapuheenjohtaja 2010–
Jäsen 2006–2010
Varma, sijoitusjohtaja, pääomamarkkinat
2005–

Tausta:

Varma, pääomasijoitusjohtaja 1997–2005

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Realia Group Oy, hallituksen jäsen

Erko Ryyänen

Erko Ryyänen

s. 1971, kauppatieteiden maisteri
Jäsen 2010–
OP Varallisuudenhoito, Vakuutus- ja
eläkeyhteisöjen sijoitukset, johtaja 2014–
OP-Eläkekassa ja OP-Eläkesäätiö,
toimitusjohtaja 2010–

Tausta:

OP-Eläkekassa ja OP-Eläkesäätiö,
sijoituspäällikkö 2009–2010
OPK Vakuutusyhteisöjen
sijoitukset, sijoituspäällikkö
2000–2009

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Suomen Metsäsijoitus Oy,
hallituksen jäsen
Porasto Oy, hallituksen jäsen
Eläkesäätiöyhdistys,
hallituksen jäsen
Amplus Holding Oy,
hallituksen jäsen
Probus Holding Oy,
hallituksen jäsen

Jyrki Tammivuori

Jyrki Tammivuori

s. 1971, kauppatieteiden maisteri
Jäsen 2012–
Stora Enso Oyj, Senior Vice President and
Group Treasurer 2008–

Tausta:

Stora Enso Oyj, Acting CFO and Group
Treasurer 2013–2014
Stora Enso Oyj, Assistant Treasurer
2006–2008
Stora Enso Oyj, Vice President Risk
Management/Treasury Desk
(London, UK) 2003–2006
Stora Enso Oyj, Senior Manager/Treasury
(Brussels, Belgium)
2000–2003
M-Real Oyj, Trading Manager 1999–2000
Sampo Bank Oyj, Treasury Sales:
Assistant Vice President 1997–1999
Enso Oy, Treasury Officer
1995–1997

Elina Tourunen

Elina Tourunen

s. 1980, kauppatieteiden maisteri
Jäsen 2011–
Etera, yritysrahoitusjohtaja 2010–

Tausta:

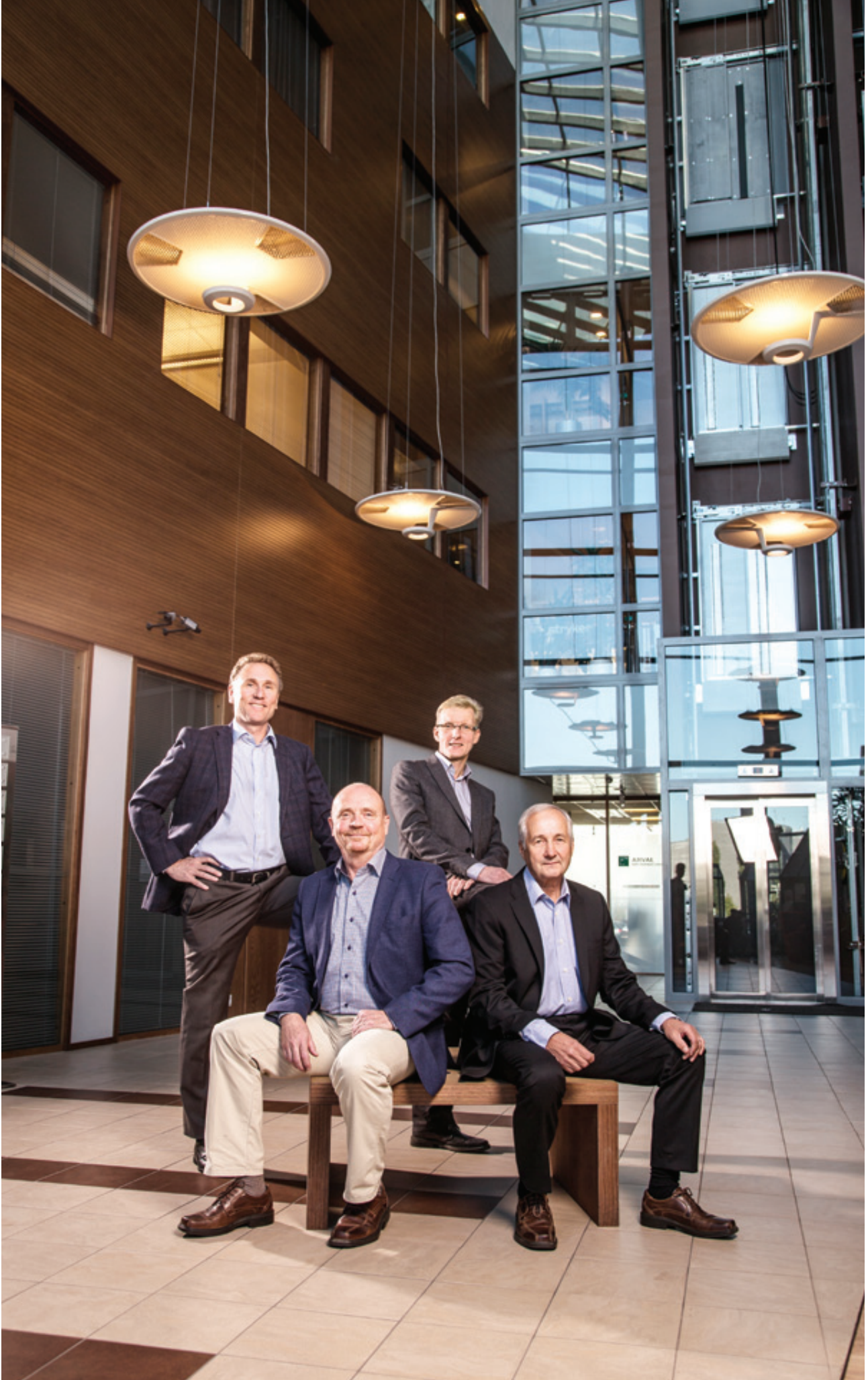
Etera, varainhoitaja 2009–2010
Ernst & Young Oy,
Transaction Advisory Services,
Manager 2005–2009

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Anvia Oy, hallintoneuvoston jäsen

Varajäsenet

Jari Puhakka, Etera
Risto Autio, Varma
Jari Pussinen, Pohjola
Jari Suvanto, Stora Enso
Timo Kärkkäinen, Ilmarinen

Johtoryhmä

Strateginen johtoryhmä

Arto J. Huurinainen

s. 1950, metsänhoitaja
Toimitusjohtaja 2002–

Tausta:

Stora Enso Oyj, resurssi- ja hallintojohtaja 1997–2002
Enso Oy, aluejohtaja 1992–1996
Enso-Gutzeit Oy, sisäinen tarkastaja 1987–1991
Enso-Gutzeit Oy, hankintapäällikkö 1987
Plan Sell Oy, hankintapäällikkö 1982–1986
Metsähallitus, suunnittelu- ja kenttäpäällikkö
1974–1982

Henrik Nieminen

s. 1970, kauppatieteiden maisteri, EMBA
Talous- ja rahoitusjohtaja
Varatoimitusjohtaja 2007–

Tausta:

Tornator Oy, talous- ja rahoitusjohtaja 2002–2006
Stora Enso Ab, projektijohtaja 2001–2002
Stora Enso Financial Services SA, rahoitusjohtaja
2000–2001
Enso Oy, rahoituspäällikkö 1998–2000
Enso Oy, laskenta-analyytikko 1997–1998

Ari Karhapää

s. 1967, metsätalousinsinööri
Liiketoimintajohtaja 2012–
Varatoimitusjohtaja 2014–

Tausta:

Metsänomistajien liitto P-K, johtaja 2009–2011
Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjala,
johtaja 2009–2011
Karjalan Metsätilat Oy LKV,
toimitusjohtaja 2004–2009
Metsänhoitoyhdistys Raja-Karjala, johtaja 2004–2008
Metsänhoitoyhdistys Ylä-Karjala, johtaja 2002–2004

Antero Luhtio

s. 1957, diplomi-insinööri
Maankäyttöjohtaja 2014–

Tausta:

Maankäyttöpäällikkö 2011–2014
Metsähallitus, johtaja, Laatumaa-tulosalue
1998–2011
Metsähallitus, maankäyttöpäällikkö 1995–1998
Metsähallitus, maanmittausinsinööri 1990–1995
Maanmittauslaitos, apulaispiiri-insinööri 1988–1990
Maanmittauslaitos, maanmittausinsinööri 1983–1988

Operatiivinen johtoryhmä

Operatiivinen johtoryhmä

Tornator järjesti johtoryhmäkuvionsa uudelleen. Strategisen johtoryhmän lisäksi perustettiin operatiivinen johtoryhmä, jonka tehtävänä on jalkauttaa strategisen johtoryhmän päätökset sekä toimia strategisen johtoryhmän tukena.

Operatiiviseen johtoryhmään kuuluvat

Maarit Sallinen

Metsänhoito- ja ympäristöpäällikkö

Kauko Kärkkäinen

Resurssipäällikkö, työsuojelupäällikkö

Ari Rekonen

Asiakkuuspäällikkö

Tuija Luukkanen

Yritysvastuupäällikkö

Tapio Suutarla

Business Controller, tietohallintopäällikkö

Kimmo Kortelainen

Metsävaratietojen päällikkö

Juha Immonen

Palveluliiketoiminnan kehittämispäällikkö

Zoltán A. Kósy

Romanian maajohtaja

Euroopan palveluliiketoiminnan kehittämispäällikkö

Matti Kuusisto

Baltian aluepäällikkö

Suvi Beloff

Kirjanpitoapäällikkö

Henkilöstö

Tornatorin henkilöstö

Konsernin palveluksessa vuonna 2014 oli keskimäärin 217 (216) henkilöä, joista Suomessa 178 (177), Virossa 4 (4) ja Romaniassa 35 (35) henkilöä. Oman henkilöstön lisäksi Tornator käytti metsäpalveluyrittäjiä etenkin niillä alueilla, joilla työvoiman saatavuus oli rajallista.

Valtaosa henkilöstöstä työskenteli metsänhoitotöissä; emoyhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 103 (100) metsuria ja 69 (70) toimihenkilöä. Tornator osti lisäksi kaikki metsänhoitotöihin kuten istutukseen, ojitukseen ja maanmuokkaukseen liittyvät koneet paikallisilta metsäpalveluyrittäjiltä. Ulkopuolisen työn osuus oli metsänviljelytöistä 52 (46) prosenttia ja taimikonhoitotöistä 21 (29) prosenttia. Tornatorilla oli kertomusvuonna 153 (99) sopimusurakoitsijaa. Koneistutuksen osuus kaikesta istutuksesta oli noin 12 (13) prosenttia.

Yhtiöön tuli edellisvuosien tapaan runsaasti harjoittelupaikkahakemuksia, joiden perusteella valittiin 6 henkilöä harjoittelujaksolle.

Henkilöstön kehittämisen painopiste FSC-asioissa

Vuoden 2014 mittavin koulutusprojekti oli FSC-sertifioinnin periaatteet -koulutus, johon osallistui koko henkilöstö kirjanpitäjistä metsureihin. Koulutukseen sisältyivät metsien käsittelyyn ja tietojärjestelmän muutoksiin liittyvät osiot sekä palautejärjestelmän käyttökoulutus. Koulutuksen maasto-osuus järjestettiin metsänhoitokauden avauspäivien yhteydessä. Lisäksi yhtiö järjesti vuoden aikana kolme ensiapukoulutustilaisuutta.

Kertomusvuoden lopulla käynnistyi nuorille metsänhoitoesimiehille suunnattu esimiesvalmennus, jonka tavoitteena on vahvistaa osallistujien tietopohjaa esimiestyön keskeisistä osa-alueista sekä lisätä esimiesten omaa itsetuntemusta.

Varhaisen tuen toimintamalli käyttöön

Tornator otti käyttöönsä varhaisen tuen toimintamallin, jonka tavoitteena on tukea yksittäisen työntekijän työssäjaksamista sekä antaa apua työkyvyn heikkenemisen tunnistamiseen ja arviointiin. Yhtiöön laadittiin myös työkykyjohtamisen toimintasuunnitelma, jossa kartoitetaan työkykyä uhkaavia riskitekijöitä sekä keinoja niiden vähentämiseksi. Tavoitteena on saada yrityksen henkilöstö pysymään työkykyisenä ja -haluisena eläkeikään saakka. ■

Tilinpäätös

Tilinpäätös 2014 / yhteenvedo konsernitilinpäätöksestä 2014

Tornator Timberland -konserni raportoi tilinpäätöslukunsa kansainvälisen tilinpäätösstandardin (IFRS) mukaisesti. Tunnusluvut on laskettu ilman biologisten hyödykkeiden (=metsä) ja korkojohdannaisten käyvän arvon muutosten vaikutusta tulokseen. Sama koskee vertailuvuoden lukuja.

Konsernin liikevaihto kasvoi 4,6 prosenttia vuonna 2014 ja oli 90,7 miljoonaa euroa (86,7). Liikevoitto ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta (=operatiivinen liikevoitto) oli 62,6 miljoonaa euroa (65,5). Tilikauden voitto ilman biologisten hyödykkeiden ja korkojohdannaisten käyvän arvon muutosta oli 29,6 miljoonaa euroa (31,7). Liikevoitto oli 69,0 prosenttia (75,6) liikevaihdosta ja tilikauden voitto 32,7 prosenttia (36,5). Sijoitetun pääoman tuotto oli 6,5 prosenttia (7,1) ja oman pääoman tuotto 6,5 prosenttia (7,0). Osinkotuotto oli 4,8 prosenttia (14,0).

Liikevaihdosta 79,2 miljoonaa euroa (76,6) eli 87,3 prosenttia (88,0) muodostui puun luovutuksesta. Tonttien ja metsäpalstojen myynneistä kertyi liikevaihtoa 10,8 miljoonaa euroa (9,3). Tilikauden muista tuotoista, 4,3 miljoonaa euroa (4,8), merkittävimmät erät olivat valtion maksamat suojelualuekorvaukset 1,7 miljoonaa euroa (2,6).

Biologiset hyödykkeet, kuten Tornatorin osalta kasvava puusto, kirjataan taseeseen markkina-arvoonsa. Konsernin metsäomaisuuden arvo perustuu diskontattujen kassavirtojen malliin. Käyvän arvon laskee ulkopuolinen arvioija tulevaisuuden kassavirtojen pohjalta eli kestävän metsänhoidon perusteella ja kasvupotentiaali huomioon ottaen. Konsernin metsäomaisuuden uusi arvo tilinpäätöksessä oli noin 1115 miljoonaa euroa (1088) sisältäen puuston ja maapohjan. Luvuissa on mukana hakkuiden sekä metsähankintojen ja metsämaan myyntien vaikutus.

Pitkien markkinakorkojen putoaminen historiallisen alhaiselle tasolle näkyi Tornatorin rahoitusinstrumenttien käyvän arvon laskuna, negatiivinen tuloskirjaus oli 71,4 miljoonaa euroa ennen laskennallisia veroja (+17,1). Yhtiön likviditeetti säilyi vahvana läpi vuoden. Tilikauden lopussa tehty 250 miljoonan euron pankkilainojen uudelleenrahoitus pidentää yhtiön lainaportfolion maturiteettia ja laskee korkokuluja.

Yhtiöllä oli tilikauden lopussa lainaa nimellisarvoltaan yhteensä 522,0 miljoonaa euroa (500,5) ja tilikauden nettorahoituskulut ilman käyvän arvon erien muutoksia olivat 26,0 miljoonaa euroa (23,4). Konsernin oma-varaisuusaste 31.12.2014 oli 37,2 prosenttia (43,0).

Yhtiö investoi teiden rakentamiseen, kunnostusojitukseen, IT-kehityshankkeisiin sekä lannoitukseen yhteensä noin 3,3 miljoonaa euroa (3,9). Tornator myös osti uusia metsämaita lähinnä Virossa yhteensä noin 28,2 miljoonalla eurolla (7,0).

Tilikaudella 2014 yhtiö maksoi omistajilleen osinkoa yhteensä 22 miljoonaa euroa (63). Tornatorin hallitus esitti päätettäväksi kevään 2015 yhtiökokouksessa, että yhtiö jakaa omistajilleen osinkoina 4,20 euroa per osake eli yhteensä 21 miljoonaa euroa.

Tornatorin palveluksessa oli tilikauden 2014 aikana keskimäärin 217 henkilöä (216). ■

Rahoitus

Tornatorin rahoitus vuosina 2010–2014

Rahoitus, nimellisarvot	2010	2011	2012	2013	2014
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat (M€)	0	0	250,0	250,0	250,0
Pitkäaikaiset pankkilainat (M€)	377,5	366,4	144,1	141,0	145,5
Pitkäaikainen debentuurilaina (M€)	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0
Pitkäaikaisten lainojen lyhytaikainen osuus (M€)	12,0	12,0	4,5	4,5	4,5
Lyhytaikaiset pankkilainat (M€)	0,0	0,0	0,0	40,0	57,0
Kaikki lainat yhteensä (M€)	454,5	443,4	463,6	500,5	522,0
Nettorahoituskulut (M€)	17,9	18,2	61,3	6,3	97,5
Nettorahoituskulut ilman käyvän arvon muutoksia (M€)	15,8	16,5	16,3	23,4	26,0
Nettorahoituskulut ilman käyvän arvon muutoksia (% liikevaihdosta)	22,4	21,3	19,6	27,0	28,7
Lainarahoituksen kustannus keskimäärin (%)	3,5	3,7	3,5	5,1	5,2

Nettorahoituskulut

Konserni / tuloslaskelma

Konsernituloslaskelma (M€)	2010	2011	2012	2013	2014
Liikevaihto	70,8	77,7	82,9	86,7	90,7
Liiketoiminnan muut tuotot	2,2	10,6	5,4	4,8	4,3
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-1,2	-3,2	-1,8	0,6	-1,2
Materiaalit ja palvelut	-7,5	-7,5	-8,8	-11,4	-12,9
Henkilöstökulut	-7,2	-7,2	-7,8	-8,7	-9,4
Poistot ja arvonalentumiset	-1,0	-1,2	-1,4	-2,0	-2,6
Liiketoiminnan muut kulut	-3,6	-4,1	-5,5	-4,6	-6,3
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	37,9	25,4	8,7	49,2	2,4
Liikevoitto	90,4	90,5	71,8	114,7	65,0
Rahoitustuotot	0,4	0,6	0,4	0,4	0,0
Rahoituskulut	-16,3	-17,1	-16,7	-23,8	-26,1
Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos	-2,1	-1,6	-45,0	17,1	-71,4
Rahoituskulut (netto)	-17,9	-18,2	-61,3	-6,3	-97,5
Voitto ennen veroja	72,5	72,4	10,5	108,4	-32,4
Tuloverot	-9,8	-12,9	-11,4	-10,4	-7,0
Laskennallisten verojen muutos	-8,8	2,0	8,3	10,1	12,4
Tilikauden voitto	53,8	61,5	7,4	108,1	-27,0

Tulos

Konserni / tase

Konsernitase (M€) 31.12.	2010	2011	2012	2013	2014
Varat					
Pitkäaikaiset varat					
Aineettomat hyödykkeet	0,7	1,1	0,5	4,4	3,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	72,1	75,5	80,0	78,8	82,9
Biologiset hyödykkeet	916,9	950,9	969,2	1 022,7	1 047,4
Johdannaiset	0,0	0,0	0,0	0,0	8,9
Pitkäaikaiset varat yhteensä	989,7	1 027,5	1 049,7	1 105,8	1 142,9
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus	0,2	0,1	0,1	2,4	4,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3,1	1,6	4,2	3,7	5,4
Muut rahoitusvarat	21,8	24,2	16,2	7,4	9,6
Rahavarat	20,3	7,4	34,8	30,3	28,9
Lyhytaikaiset varat yhteensä	45,4	33,3	55,3	43,8	47,9
Varat yhteensä	1 035,1	1 060,8	1 105,0	1 149,6	1 190,8
Oma pääoma ja velat					
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma					
Osakepääoma	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
Muu oma pääoma	365,8	380,4	376,1	427,1	381,0
Oma pääoma yhteensä	415,8	430,4	426,1	477,1	431,0
Pitkäaikaiset velat					
Laskennalliset verovelat	129,5	117,4	115,0	107,7	96,0
Rahoitusvelat	442,5	431,4	457,8	453,0	472,0
Johdannaiset	0,9	44,0	65,7	45,3	107,6
Muut velat	0,0	0,0	0,0	0,2	0,3
Pitkäaikaiset velat yhteensä	573,0	592,7	638,4	606,1	676,0
Lyhytaikaiset velat					
Rahoitusvelat	12,0	12,0	4,5	44,5	61,5
Johdannaiset	0,0	0,0	3,8	0,0	0,1
Ostovelat ja muut velat	34,3	25,7	32,1	21,8	22,1
Lyhytaikaiset velat yhteensä	46,3	37,7	40,5	66,3	83,8
Velat yhteensä	619,3	630,4	678,9	672,5	759,8
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 035,1	1 060,8	1 105,0	1 149,6	1 190,8

Oma pääoma

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Konsernin oman pääoman muutokset (1000 €)	Osake-pääoma	Ylikurssi-rahasto	Muunto-ero	Käyvän arvon rahasto	Kertyneet voitto-varat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2014	50 000,0	29 995,2	-6 846,8	-12 983,2	416 955,0	477 120,2
Laaja tulos:						
Tilikauden tulos					-27 016,5	-27 016,5
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen):						
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät				-140,0		-140,0
Muuntoero			-113,6			-113,6
Myytävissä olevat rahoitusvarat				0,8		0,8
Rahavirtojen suojaukset				3 165,1		3 165,1
Kauden laaja tulos	50 000,0	29 995,2	-6 960,4	-9 957,3	389 938,5	453 016,0
Liiketoimet omistajien kanssa:						
Osingonjako					-22 000,0	-22 000,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	-22 000,0	-22 000,0
Oma pääoma 31.12.2014	50 000,0	29 995,2	-6 960,4	-9 957,3	367 938,5	431 016,0

Konsernin oman pääoman muutokset (1000 €)	Osake-pääoma	Ylikurssi-rahasto	Muunto-ero	Käyvän arvon rahasto	Kertyneet voitto-varat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2013	50 000,0	29 995,2	-6 935,2	-19 058,8	371 904,4	425 905,6
Laaja tulos:						
Tilikauden tulos					108 118,8	108 118,8
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen):						
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät					-68,2	-68,2
Muuntoero			88,4			88,4
Myytävissä olevat rahoitusvarat				-89,0		-89,0
Rahavirtojen suojaukset				6 164,6		6 164,6
Kauden laaja tulos			88,4	6 075,6	108 050,6	114 214,6
Liiketoimet omistajien kanssa:						
Osingonjako					-63 000,0	-63 000,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä					-63 000,0	-63 000,0
Oma pääoma 31.12.2013	50 000,0	29 995,2	-6 846,8	-12 983,2	416 955,0	477 120,2

Rahavirta

Konsernin rahavirtalaskelma

Konsernin rahavirta (M€)	2010	2011	2012	2013	2014
Liiketoiminnan rahavirta					
Myyntistä saadut maksut	65,8	59,1	79,2	68,1	76,9
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustuotot	10,5	12,6	9,4	9,5	11,1
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	1,6	10,8	5,6	4,8	4,2
Maksut liiketoiminnan kuluista	-17,4	-19,8	-22,4	-25,4	-27,2
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	60,6	62,8	71,7	57,0	65,0
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-16,1	-16,7	-20,0	-21,8	-25,3
Saadut korot liiketoiminnasta	0,5	0,6	0,4	0,4	0,0
Maksetut välittömät verot	-11,2	-13,4	-13,0	-10,5	-6,9
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	33,8	33,3	39,2	25,0	32,8
Investointien rahavirta					
Investoinnit biologisiin hyödykkeisiin	-3,8	-12,8	-10,8	-6,2	-25,1
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin, metsämaapohja	-0,5	-1,6	-1,3	-0,8	-3,1
Investoinnit muihin aineellisiin hyödykkeisiin	-2,9	-4,3	-4,1	-3,9	-3,3
Investoinnit muihin sijoituksiin	-2,5	-2,5	0,0	0,0	-2,2
Luovutustulot muiden sijoitusten myynnistä	0,0	0,0	8,5	8,7	0,0
Investointien rahavirta yhteensä	-9,7	-21,2	-7,7	-2,2	-33,7
Rahoituksen rahavirta					
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,0	0,5	395,5	0,0	150,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-12,1	-12,0	-366,0	-4,4	-145,6
Lyhytaikaisten lainojen nostot	0,0	0,0	4,5	40,0	17,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	0,0	0,0	-12,1	0,0	0,0
Maksetut osingot	-13,5	-13,5	-26,0	-63,0	-22,0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-25,6	-25,0	-4,1	-27,4	-0,6
Rahavarojen muutos	-1,4	-12,9	27,4	-4,6	-1,4
Rahavarat tilikauden alussa	21,6	20,3	7,4	34,8	30,3
Rahavarat tilikauden lopussa	20,3	7,4	34,8	30,3	28,9

Yhteenveto

Talouden yhteenveto

Tornator Timberland -konserni raportoi kansainvälisen tilinpäätösstandardin (IFRS) mukaisesti.

Talouden yhteenveto	2010	2011	2012	2013	2014
Liikevaihto (M€)	70,8	77,7	82,9	86,7	90,7
Liikevoitto (M€)	90,4	90,5	71,8	114,7	65,0
Liikevoitto ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta (M€)	52,5	65,2	63,1	65,5	62,6
Liikevoitto ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta (% liikevaihdosta)	74,2	83,8	76,1	75,6	69,0
Tilikauden tulos (M€)	53,8	61,5	7,4	108,1	-27,0
Tilikauden tulos ilman käyvän arvon muutoksia (M€)	27,3	35,7	35,4	31,7	29,6
Tilikauden tulos ilman käyvän arvon muutoksia (% liikevaihdosta)	38,6	45,9	42,7	36,5	32,7
Oma pääoma (M€)	415,8	430,4	426,1	477,1	431,0
Korolliset nettovelat (M€)	412,4	411,7	411,3	459,8	495,0
Taseen loppusumma (M€)	1 035,1	1 060,8	1 105,0	1 149,6	1 190,8
Sijoitetun pääoman tuotto ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta (%)	6,2	7,4	7,1	7,1	6,5
Oman pääoman tuotto ilman käyvän arvon muutoksia (%)	6,8	8,6	8,3	7,0	6,5
Omavaraisuusaste (%)	41,8	41,9	40,1	43,0	37,2
Maksetut osingot (€/osake)	2,7	2,7	5,2	12,6	4,4
Osinkotuotto (%)	3,2	3,1	6,1	14,0	4,8
Henkilöstö keskimäärin (henkilöä)	193	197	211	216	217
Henkilöstökulut (% liikevaihdosta)	10,2	9,3	9,4	10,0	10,4
Investoinnit metsäomaisuus (M€)	4,2	14,3	12,1	7,0	28,2
Investoinnit muut (M€)	2,9	4,3	4,1	3,9	3,3
Hakkuoikeuksien myynti (milj. m ³)	2,4	2,0	2,5	2,6	2,6
Hakkuumäärä (milj. m ³)	2,3	2,4	2,6	2,8	2,8
Metsäomaisuuden kirjanpitoarvo (M€)	567,5	577,1	587,9	592,7	617,8
Metsäomaisuuden käypä arvo (M€)	979,4	1 014,4	1 033,8	1 087,9	1 115,4
Maaomaisuuden bruttomyyntitulot (M€)	10,5	12,6	9,2	9,3	10,8
Rahoitus, nimellisarvot					
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat (M€)	0	0	250,0	250,0	250,0
Pitkäaikaiset pankkilainat (M€)	377,5	366,4	144,1	141,0	145,5
Pitkäaikainen debentuurilaina (M€)	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0
Pitkäaikaisten lainojen lyhytaikainen osuus (M€)	12,0	12,0	4,5	4,5	4,5
Lyhytaikaiset pankkilainat (M€)	0,0	0,0	0,0	40,0	57,0
Kaikki lainat yhteensä (M€)	454,5	443,4	463,6	500,5	522,0
Nettorahoituskulut (M€)	17,9	18,2	61,3	6,3	97,5
Nettorahoituskulut ilman käyvän arvon muutoksia (M€)	15,8	16,5	16,3	23,4	26,0
Nettorahoituskulut ilman käyvän arvon muutoksia (% liikevaihdosta)	22,4	21,3	19,6	27,0	28,7
Lainarahoituksen kustannus keskimäärin (%)	3,5	3,7	3,5	5,1	5,2

Tunnuslukujen laskentakaavat

$$\text{Oman pääoman tuotto (\%)} = \frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto (\%)} = \frac{\text{Liikevoitto} + \text{Korkotulot}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{Korottomat velat}} \times 100$$

$$\text{Osinkotuotto (\%)} = \frac{\text{Maksettu osinko}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

$$\text{Omavaraisuusaste (\%)} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{Saadut ennakot}} \times 100$$

Toimitus:

Marsa Pihlaja / Annexus Oy ja Tornator Oyj

Ulkoasu ja taitto:

Marsa Pihlaja / Annexus Oy

Kuvat:

Kai Lindqvist, Annexus Oy, Studio Skaala,

Tornator Oyj, Vastavalo, Erkki Oksanen ja

Rakennusliike Reponen

Kirjapaino:

Lönnberg Painot Oy, Helsinki

Näkökulma

Kehittämispäällikkö Markku Karjalainen
Valtakunnallinen puurakentamishjelma/
Metsäalan strateginen ohjelma (MSO)
Työ- ja elinkeinoministeriö

Puurakentamisen asema ja mahdollisuudet Suomessa

Puurakentaminen osana metsäteollisuutta

Metsäsektori on erittäin tärkeä Suomen kansantaloudelle; se kattaa viidenneksen Suomen vientituloista, 5 prosenttia koko Suomen bruttokansantuotteesta, työllistää noin 200 000 suomalaista ja tuottaa noin 70 prosenttia uusiutuvasta energiasta Suomessa.

Suomen metsät kasvavat vuosittain lähes 110 miljoonaa kuutiometriä runkopuuta, josta viime vuosina on hyödynnetty noin 60 prosenttia. Puun käyttöä voitaisiin merkittävästi lisätä (noin 20 milj. m³/v.) mm. bioenergiälähteenä, rakentamisessa, puutuoteteollisuudessa ja erilaisissa biojalosteissa. Suomen sahatavaran kulutuksesta noin neljä viidesosaa käytetään rakentamiseen. Rakentamisessa asuntorakentaminen on keskeisessä roolissa: Suomen rakennuskannasta yli 70 prosenttia on asuinrakennuksia.

Puurakentamisen suurimmat kasvumahdollisuudet Suomessa ovat kerrostalorakentamisessa, julkisessa rakentamisessa, hallimaisissa rakennuksissa, silloissa, piha- ja ympäristörakentamisessa sekä lähiötalojen julkisivujen energiakorjauksissa, lisäkerros- ja täydennysrakentamisessa.

Puurakentaminen osana ilmastonmuutoksen torjuntaa

Maailmanlaajuisten ilmasto-, ympäristö- ja luonnonvarakysymysten merkityksen kasvaessa puurakentamisella pyritään avaamaan uusia markkinoita myös Suomessa.

Suomeen tulivat voimaan 1.7.2012 alkaen uudet energia- ja tehokkuusmääräykset ja niiden osana primäärienergiaan nojautuvat energiamuotokertoimet, joiden avulla arvioidaan rakennusten kokonaisenergiankulutusta rakennuslupavaiheessa. Näiden säädösten myötä pyritään ohjaamaan käyttämään yhä enemmän uusiutuvaa energiaa rakennusten lämmittämisessä ja jäähdyttämisessä.

Arviolta vuosina 2015–2017 Suomen rakentamismääräyksissä tullaan myös ottamaan huomioon eri rakennusmateriaalien valmistuksen aiheuttamat ja rakentamisen aikaiset ympäristövaikutukset. Kotimaisena, paikallisena, uusiutuvana ja ympäristöystävällisenä energialähteenä ja rakennusmateriaalina puu tulee olemaan tässä suhteessa yhä kilpailukykyisempi raaka-aine.

Puukerrostalojen kehitystyö

Suomi on Espanjan jälkeen Euroopan kerrostalovaltaisimaa; noin 43 prosenttia Suomen kaikista asunnoista sijaitsee kerrostaloissa. Vuosittaisista uudisasunnoista noin 13 000–15 000 rakennetaan edelleen kerrostaloihin. Betoni on hallinnut kerrostalojen markkinoita viimeiset viitisenkymmentä vuotta. Suomen nykyisten palomääräysten taulukkomitoituksen mukaan on mahdollista suunnitella ja rakentaa puurunkoisia ja -julkisivuisia asuin- ja työpaikkarakennuksia aina 8 kerrokseen saakka.

Puukerrostalot ovat tekemässä lopullista läpimurtoa

Tähän mennessä yli kaksikerroksisia puisia asuinkerrostaloja on rakennettu Suomeen 39 kappaletta, yhteensä 753 asuntoa. Rakenteilla on 450 puukerrostaloasuntoa lisää ja vuonna 2015 on määrä alkaa noin 1 500 uuden puukerrostaloasunnon rakentaminen. Lisäksi uusia asuinpuukerrostaloaikohteita on nyt vireillä yli 6 000 asunnon verran eri puolilla Suomea. Puiset koulurakennukset ovat yleistymässä, kun tavoitellaan terveellistä ja viihtyisää sisäilmastoa.

Valtakunnallinen puurakentamishjelma

Suomessa työ- ja elinkeinoministeriö käynnisti Valtakunnallisen puurakentamishjelman Metsäalan strategisen ohjelman (MSO) 1.1.2012–30.9.2015. Ohjelman tarkoituksena on pienentää rakentamisen hiilijalanjälkeä lisäämällä merkittävästi kotimaisen puun käyttöä rakentamisessa. Valtiovalta haluaa edistää puurakentamista myös aluetalouden ja työllisyysnäkökohtien kannalta. Puurakentamisen lisäämisellä voidaan kasvattaa osaltaan myös puutuotteiden kysyntää ja vientimahdollisuuksia ja näin saada aikaan lähes 6 000 uutta työpaikkaa Suomeen.

Puurakentamisen koulutus ja yhteistyö kuntoon

Puurakentamisen koulutus on päivityksessä kaikilla tasoilla Suomessa, jotta suurimittakaavaisen puurakentamisen kysyntään voidaan vastata. Lisäksi puurakentamisen hanke-, tutkimus- ja kehittämistoimintaa on ollut valtakunnallisesti määrä terävöittää, yhtenäistää ja tehostaa tuloksellisemmaksi lisäämällä alan toimijoiden välistä yhteistyötä ja viestintää.

Panostuksia puutuotealan edistämiseksi

Hyvä kilpailukyky on puutuotealan kansainvälistymisen ja kasvun perusedellytys. Kansainvälistymisen ja kasvun edistämiseksi on perustettu alan yrityksille yhteinen palvelualusta (www.woodproducts.fi) ja rakenteilla on alan yleinen Puun tarinat -puubrändityö. Lisäksi puutuotealalle ollaan luomassa yrityskasvu- ja veturiyrittäjäalalle alan kilpailukykyyn parantamiseksi sekä yhdistämään toimijoiden tuotanto-, tuotekehitys-, verkosto- ja markkinaosaamista. Viennin edistämistä on systematisoitu ja tehostettu valtiovaltan ja yritysten yhteistyönä Team Finland -toimintamallin mukaisesti. ■

Säkökulma

Vuosi 2014 lyhyesti

21.1.2014:

Tornator Oyj ja NATNET Life+ -projekti tekivät METSO-suojelusopimuksen noin 83 hehtaarin alalle Tervolan Kätkävaarassa.

19.2.2014:

Laukaan Horinvuoreen perustettiin merkittävä luonnonsuojelualue. Suojelupäätöksessä keskitytään luontotyyppien luonnontilaa vaarantavien toimien rajoittamiseen.

20.5.2014:

Tornator Oyj ja Blom Kartta Oy sopivat laajasta, kaukokartoitusperusteisesta metsien inventointiyhteistyöstä. Vuoteen 2016 ulottuva sopimus kattaa noin 200 000 hehtaaria Tornatorin omistamia metsätiloja eri puolilla Suomea.

30.9.2014:

Tornator perusti kaksi uutta METSO-suojelualueita, jotka sijaitsevat Vieremän Hällämöharjulla ja Pyhtään Stockforsin tilalla.

21.11.2014:

Metsäyhtiö Tornator sai Suomessa omistamilleen metsille FSC (Forest Stewardship Council®) -sertifikaatin. Metsänhoidon sertifikaatti kattaa yhtiön kaikki Suomen metsät, joiden kokonaispinta-ala on noin 600 000 hehtaaria. Yhtiön metsät on jo aiemmin sertifioitu PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification) -standardin mukaisesti.

2.12.2014

Tornator rahoitti uudelleen 250 miljoonan euron pankkilainansa.

15.12.2014:

Tornator Eesti OÜ:stä tuli Viron suurin yksityinen maanomistaja. Yhtiö osti Northern Star AS:n hallinnoimalta Estonian Timberland Fundilta noin 13 000 hehtaaria metsäkiinteistöjä ja omistaa näin yhteensä yli 40 000 hehtaaria maa- ja metsätalousmaata Virossa.

17.12.2014:

Nordisk Vindkraft ja Tornator allekirjoittivat tuulivoimahankeyhteistyötä koskevan sopimuksen, joka tähtää noin 200 tuulivoimalan toteuttamiseen Tornatorin mailla.

Tornator Oyj

Napinkuja 3 C

55100 Imatra

Puhelin 010 563 0000

Faksi 010 563 0050

www.tornator.fi

